

No 14

Høj 9,5
Bred. 11
Bred. 4,5
Vægt 350 g.
90 g.

E68

KOT

KUNST OMKRING TROLDEN
NR. 1, 34. ÅRGANG MÅRTS 2026

MARTS

Torsdag den 12. kl. 19 i Rødding Centret

Generalforsamling i Kunst 6630. Kunst 6630 giver kaffe og kage.

Lørdag den 14. kl. 15 på Vejen Kunstmuseum

Åbning af udstillingen *Palslus-keramik*. Alle er velkomne til åbningen, hvor der er gratis adgang. Udstillingen er åben indtil den 20. september 2026. Se side 3.

Søndag den 15. på Vejen Kunstmuseum

Sidste mulighed for at se udstillingen *Sophie & det levende slot* af Sophus Ejler Jepsen.

MKVO Fredag den 20. kl. 10-12

Virksomhedsbesøg hos OneCollection/House of Finn Juhl. Mødested: Gestenvej 22, 6600 Vejen. Læs om *nødvendig* tilmelding side 7. Kun for medlemmer af MKVO, begrænset antal, deltagelse er gratis.

Søndag den 22. kl. 13

95. BUKETTUR. Stensbæk Plantage og Klimperne. MØDESTED: P-pladsen på Stensbækvej, 6510 Gram.

APRIL

MKVO Torsdag den 9. kl. 15.30 på Vejen Bibliotek

Fernisering: Udstilling med værker af tekstilkunstner Anne Brodersen. Udstillingen kan ses frem til den 8. maj i Bibliotekets åbningstider. Læs mere side 8.

Lørdag den 11. på Vejen Kunstmuseum

Craft Fair Vejen-udstilling. De 50 deltagere i årets Craft Fair udstiller hver et værk i Glasmellebygningen. Udstillingen er åben til og med søndag den 17. maj.

MKVO Torsdag den 16. kl. 16 på Vejen Bibliotek

Foredrag med professor Anne-Marie Mai. Titel: *Hvad sker der dog i den nye danske litteratur?* Entree: Kr. 75,- / 50,- for medlemmer. Læs mere side 9.

Søndag den 19. kl. 13

96. BUKETTUR. Østre Gesten Skov, Kærnehuset og Gejsing Skov. MØDESTED: P-plads på Lunderskovvej, syd for kryds ved Gesten-/Egholtvej tæt på Kærnehuset.

APRIL fortsat

MKVO Søndag 19. kl. 11 fra Rødding Centret

Udflugt til Aabenraa. Vi besøger Kunstmuseum Panbo og Brundlund Slot med guidet tur. Tilmelding til Jan Hedegaard Petersen, tlf. 51 19 94 78, senest den 13. april.

MAJ

Søndag den 10. kl. 13

97. BUKETTUR. Rødding Præsteskov. MØDESTED: Fra Skodborgvej til P-Plads i Præsteskov, 6630 Rødding.

CRAFT FAIR VEJEN 2026
Lørdag & søndag den 16.-17. kl. 10-16

Kunsthåndværkermarked på Museumspladsen og GRATIS ADGANG til Vejen Kunstmuseum hele weekenden. Læs mere side 19.

JUNI

MKVO Tirsdag den 2. kl. 18.15 fra Rødding Centret

Besøg Jette Löwen Ceramics, Skodborg. Oplev Jette Löwén Dalls legende keramik med dristige glasurer og organiske former – en sanselig rejse mellem funktion og skulptur. Tilmelding til Lone Houmann Holst, tlf. 20 97 43 72, senest den 30. maj.

Lørdag den 6. på Vejen Kunstmuseum

MKVO Foredrag om udgravningen af Niels Hansen Jacobsens Køkkenmødding ved Karen Thygesen og Vera Geil. Arrangeret i samarbejde med MKVO. Gratis, når entre er betalt.

Søndag den 14. kl. 13

98. BUKETTUR. De vilde Blomsters Dag ved Skærso. MØDESTED: P-pladsen, Skærsovej 19, 6040 Egtved.

Sommerferieaktiviteter kommer snart!
Hold øje med museets hjemmeside

 Kunst 6630, Rødding

 Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn

NYT FRA MUSEET

Alle gode ønsker for 2026 følger her med årets første nummer af Kunst omkring Trolden. Siden årsskiftet er der sket en del forandringer i museets sale:

- Fra den 13. januar har Kirsten Justesens *DANNER SIDESPOR* afløst Claydies *FOOD PROCESSER* i den store glasmellebygning. Skynd dig, om du vil se de 21 statuetter, der står frem til og med søndag den 6. april – altså påsken med.

- I midterste etage i det forhenværende bibliotek åbnede den 28. februar udstillingen *KAWAII nostalgia – fra Japan til Pippi*. Den giver et kig ind i vestlig nuttethedskultur i første halvdel af 1900-tallet og en særlig Japan-kontekst til museets samling af værker af Pippi-tegneren Ingrid Vang Nyman fra Vejen.

- Søndag den 1. februar var sidste udkald for den store ART DECO-udstilling med over 400 værker i de tre etager i nybyggeriet fra 2022. Over 250 af dem kan nu ses på Øregaard Museum.

- I midterste etage af nybyggeriet er et udvalg af museets samling af dansk kunst fra tiden omkring 1900 ved at være på plads. På øverste etage følger snart en ophængning af dele af museets værker af maleren Ejnar Nielsen – og i nederste etage af nybyggeriet åbner snart *PALSHUS*-udstilling:

PALSHUS - KERAMIK FRA SENDELØSE

Dansk stentøjshistorie starter i Paris med J.F. Willumsens og Niels Hansen Jacobsens eksperimenter. I 2011 præsenterede museet den første separat-udstilling om Arne Bang som billedhugger og med det unikke stentøj, der i en overkommelig pris nåede ud til folket. I 100-årets for kvindernes valgret præsenterede museet i 2015 – med over 1200 indlånte værker – den hidtil største udstilling om Nathalie Krebs' *SAXBO*-værksted, der var et absolut højdepunkt i dansk stentøjshistorie. Nu gælder det *PALSHUS*-keramikken. Her sker et overlap med *SAXBO*, og det ærgrede Nathalie Krebs, at Annelise og Per Linnemann-Schmidt formåede at skabe høj kvalitets stentøj, der nåede ud til danskere med meget forskellige økonomiske rammer, og tilmed i en elastisk kvalitet både i håndværket og det kunstneriske formsprog. Per og Annelise Linnemann-Schmidt leverede i årene fra 1947 til lukningen i 1971 et væld af nytænkning – fra lertøj, bl.a. i samarbejde med Jens H. Quistgaard (1919-2008), over lavt brændt til højt brændt stentøj. Som mange andre i tiden arbejdede de med harepelsglasur og valgte af fokusere på seks toner: Middelhavsbå, dueblå, oliven, mosgrøn, karamel og elfenbenshvid. Allerede først i 1950'erne eksperimenterede de med chamotte/brændt ler, der knuses og blandes i til en grov stentøjsmasse. Ved deres store udstilling i Illums Bolighus i 1957 gav chamotten en enorm succes. De arbejdede med blanke, translucente glasurer i klare toner af gul, grøn, blå og brun på primært vaser, skåle og lampefodder. De var smykket med fordybet dekoration skabt ved tryk med forskellige reliefmotive, stumpe redskaber og slyngen i rækker og skarpe felter. I årene inden lukningen var Per Linnemann Schmidt optaget af eksperimenter med askeglasurer og fik leveret aske fra mange forskellige kilder – endog fra Grønland! Kom og vær med, når udstillingen åbnes søndag den 14. marts kl. 15, hvor bl.a. kunstnerens ældste søn, Ole, taler. ■

INVITATION
Kom og vær med ved åbningen af

PALSHUS
udstillingen

Lørdag den 14. marts kl. 15

ALLE er velkomne
Der er på dagen **GRATIS ADGANG** til museet

Af forperson for Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn, Inge Lise Møller Jensen, ved generalforsamlingen den 4. februar 2026, afholdt på Vejen Kunstmuseum.

Bestyrelsen bag Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn har i 2025 arrangeret og gennemført 12 forskellige kulturelle arrangementer:

- 120-års jubilæum
- 4 musikarrangementer
- 2 udstillinger + 1 udstilling med gevinster
- 4 foredrag
- 1 rejse til Oslo inkl. en forudgående biograftur med film om Edvard Munch
- Medvirkende til Craft Fair

24. januar 2025: I starten af året kunne foreningen fejre 120-års jubilæum. Det blev fejret med foredrag om Jeppe Aakjærs forsvundne sange og fællessang med Annette Prehn

28. februar 2025: Kristian Lilholt spillede på Studioscenen. Dette arrangement blev holdt i samarbejde med Studio73, der passede baren, mens kunstforeningen stod for en let anretning i pausen

3. marts – 4. april 2025: Udstilling med Ole Holm Larsen på Vejen Bibliotek. Der var et stort fremmøde til ferniseringen, hvor ca. 60 var mødt frem

6. marts 2025: Foredrag med Ulla Lunn om billedhuggeren Agnes Lunn, en kvindelig billedhugger på Hansen Jacobsens tid

22. april 2025: Foredrag med Lise Busk Jensen om den nye kvinde i litteraturen, om Thit Jensen, Karin Michaëlis og Agnes Henningsen

10-11. maj 2025: Craft Fair i Vejen blev afholdt for første gang. Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn medvirkede til udviklingen og gennemførelsen af dette kunsthåndværkermarked.

5-9. august 2025: Den store kunstrejse til Oslo med besøg på Munchmuseet, Galleriet The Twist tegnet af Bjarke Ingels Group, Operahuset i Oslo, Vigelandsparken, Stovnerårnet i Oslo, Rundvisning i Blåfarveværket

3. september 2025: Koncert med Folk Ensemble

1. oktober 2025: Foredrag med Birgitte Possing om Natalie Zahle

23. oktober – 21. november 2025: Udstilling med Per Arnoldi på Vejen Bibliotek. Det planlagte foredrag blev aflyst pga. sygdom

2. november 2025: Foredrag med Agnete Braad om Franciska Clausen

23. november 2025: I anledningen af 160-året for Carl Niensens fødsel var der en koncert og et foredrag om Carl Nielsen og Anne Marie Carl Nielsen, leveret af Kristine Thorup og Jesper Lützhøft

8. januar 2026: Folkemusik med duoen Apinaja i dialog med museets værker

▼ Ole Holm Larsen taler ved udstillingsferniseringen den 3. marts 2025 på Vejen Bibliotek.

◀ Galleriet The Twist, tegnet af Bjarke Ingels Group.

Igen i år havde vi lånt butiksvinduerne i Nørregade 30 af Askov Fuger og Træbyg, der ejer butikken. Her havde vi udstilling af den kunst, der skulle udloddes til generalforsamlingen.

KOMMENDE ARRANGEMENTER

Under dette punkt blev fortalt om den kommende koncert med Rasmus Lyberth den 20. februar 2026, der dog allerede var udsolgt. Måske på grund af den store interesse for Grønland!

Der blev også reklameret for foredraget ved Kirsten Justesen om Grevinde Danner, 18. februar 2026, og et spændende virksomhedsbesøg hos House of Finn Juhl, 20. marts 2026.

Se mere i K.O.T., på hjemmesiden: www.vejenkunstforening.dk og facebook-siden "Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn".

▼ Udstilling på Vejen Bibliotek med værker af Per Arnoldi.

TAK

Formanden takkede for det gode samarbejde til:

- Hele bestyrelsen
- Jan Jepsen for revision af regnskabet
- Vejen Kunstmuseum og hele personalet
- Vejen Bibliotek, Folkeuniversitetet, Studio73 for samarbejde om arrangementer
- Ugeavisen for omtale af vores arrangementer
- Butikker, hvor vi må hænge plakater op
- Kulturelt Samråd for støtte til arrangementer
- Poul-Verner Nielsen for at være dirigent

▲ Jan Hansen (th.) ved et besøg på Johannes Larsen Museet i 2022.

Der skal også lyde en tak til Ulla Klinge, der stoppede som suppleant. Hun startede i februar 2025, men trækker sig nu pga. uddannelse i Århus.

En særlig tak til Jan Hansen, der de seneste ca. 5 år har været kasserer i bestyrelsen. Jan blev valgt til bestyrelsen i februar 2022, men trådte til før, da vi havde brug for hjælp. Jan har haft kassererposten, taget imod tilmeldinger, været den man mødte ved indgangen og han har hjulpet med stole og garderobestativet (der er noget tungt). Han har været hyggelig at være sammen med og ordentligheden selv.

BESTYRELSENS KONSTITUERING 2026

Bestyrelsen har efterfølgende konstitueret sig med Inge Lise Møller Jensen som formand, Marianne Roland Munch som næstformand og Karina Engedal som kasserer. Karina tiltræder dog først efter sommerferien, så det er fortsat Jan Hansen der tager mod tilmeldinger indtil da. Øvrige medlemmer er Peter Simoni, Else Marie Brødsgaard, Kirsten Busk og Marie Ulsdal. Som suppleanter er valgt Jonna Wittendorff og Jens Peder Matthiesen. ■

VINDER

Inger Nielsen
Poul-Verner Nielsen
Jan Hansen
Helle Saksager
Else Bangsgaard
Peer Petersen
Gunnar Hørlyck
Ruth Dalkjær Hansen
Anne Marie Axelsen
Jytte Aarup
Anni Høyer
Ella Andersen
Karl Christensen
Lene Thomsen
Allan Bendixen
Inge De Place Volder
Jens Olkjær
Lone Hylander
Bente Jørgensen
Palle Svingholm
Marianne Skole Sørensen
Birthe Larsen
Tove Albertsen
Gunna Kjelstrøm
Marie Ulsdal

KUNSTVÆRK

Maleri af Jørgen Steinicke
Keramik af Rikke Elgaard
Litografi af Rene Holm
Litografi af Rene Holm
Keramik af Jannie Nielsen/Esben Langkilde
Keramik af Jette Löwen Dall
Keramik af Asger Kristensen
Foto af Kirsten Klein
Akvarel af Kirsten Bøgh
Keramik af Jeanette List Amstrup
Keramik af Per Arnoldi
Keramik af Lova Nyblom
Skulptur af Poul Winther
Litografi af Arne L. Hansen
Keramik af Randi Platz
Maleri af Ole Holm Larsen
Keramik af Pia Lund
Keramik af Randi Platz
Litografi af Peter Brandes
Maleri af Svend Holm Larsen
Litografi af Peter Bonnen
Keramik af Finn Lynggaard
Keramik af Finn Lynggaard
Keramik af Nelly Gaskin
Keramik af Kimberly Young

► Gevinstliste fra udlodningen ved generalforsamlingen den 4. februar 2026 på Vejen Kunstmuseum.

BESØG HOS ONECOLLECTION/ HOUSE OF FINN JUHL

Fredag den 20. marts 2026 kl. 10.00-12.00

Sted: Gestenvej 22, 6600 Vejen

House of Finn Juhl i Vejen åbner venligst dørene for et besøg og omvisning, gratis for medlemmer i Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn.

I 2023 købte folkene bag OneCollection og House of Finn Juhl, Ivar Hansen og Hans Henrik Sørensen, Schou Andersen Møbelfabrik i det nordøstlige Vejen. Nu står der Finn Juhl på bygningerne.

I 2025 var Hans Henrik Sørensen på Vejen Kunstmuseum for at fortælle om møblerne, og gennem en omvisning på fabrikken af Hans Henrik Sørensen får vi nu lidt mere at vide om produktionen og fremtidsplanerne. ■

PROGRAM

- Vi mødes kl. 10.00 på Gestenvej 22, 6600 Vejen
- Omvisning af Hans Henrik Sørensen

TILMELDING

Tilmelding til Jan Hansen på tlf. 61 61 53 32

FØRST-TIL-MØLLE

Begrænset deltagerantal: 30 personer

▼ Hans Henrik Sørensen og hans datter i Skibelundsalen ved Craft Fair Vejen 2025, hvor et udvalg af Finn Juhls stole kunne prøvesiddes.

UDSTILLING: NÆR & FJERN

Værker af tekstilkunstner Anne Brodersen

*Fernisering: Torsdag den 9. april 2026 kl. 15.30 på Vejen Bibliotek
Udstillingen kan ses frem til torsdag den 7. maj i Bibliotekets åbningstider*

Anne Brodersen fortæller om sine værker:

"Jeg viser billeder fra rejser i det nordlige Sveriges nationalparker – landskaber der er meget fjerne fra dem, vi kender i Danmark.

Det Nære skildres i billeder af planter og sten. Jeg bruger kameraet som skitseblok og gemmer dermed indtryk og farver til videre forarbejdning. Ofte ved jeg ikke hvilket motiv, der sætter spor i mit sind, men hvis det samme billede gentagne gange dukker op, så er det et udtryk for, at jeg skal gå videre med det.

Jeg bruger forskellige teknikker blandt andet bio-tryk, hvor jeg trykker direkte med naturens vækster. Limtryk på håndlavet papir med sytråds broderi og hot-textile, som er en teknik, hvor man smelter og varmer materialer."

Anne Brodersen vil være til stede ved ferniseringen, hvor Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn, MKVO, vil være vært for "et lille glas".

OM ANNE BRODERSEN

Medlem af: Billedkunstnernes Forbund, Kvindelige Kunstnere og Nordisk Textil Art. Hun er modtager af:

- Kunsthåndværkerprisen af 1879, bronze
- Excellent Prize 2008
- Publikums- og Censorpris 2008, Ukraine

Derudover er Anne repræsenteret i forskellige europæiske lande. Anne er uddannet fra Skals Håndarbejds-skole 1965 og Kunsthåndværkerskolen København, Textilinien 1966-1970. ■

◀ Anne-Marie Mai, professor i litteratur ved SDU.

Foto: Mathias Christensen.

FOREDRAG VED ANNE-MARIE MAI

Torsdag den 16. april 2026 kl. 16.00 på Vejen Bibliotek

Hvad sker der dog i den nye danske litteratur?

Foredrag ved professor Anne-Marie Mai

Hvordan står det til i den nutidige danske litteratur – er der mon nogen generelle tendenser?

Er der noget om kritikken af, at der er for meget navlepilleri, og er der for meget litteratur, som handler om nogen, det er synd for? Er det især kvinder, som skriver om dette? – og hvad er det for noget med al denne autofiktion og endda exo-fiktion?

Anne-Marie Mai, professor i litteratur ved SDU, tager os med på en tur rundt i den nye danske litteratur.

Foredraget afholdes i et samarbejde mellem Vejen Bibliotek, MKVO og Vejen Kunstmuseum. ■

TID & STED

Torsdag den 16. april kl. 16.00 på Vejen Bibliotek

BILLETTER

Medlem af MKVO eller biblioteksklubben UGLen: 50 kr.

Ikke-medlem: 75 kr.

Billetter kan købes via biblioteket eller Vejen Kunstmuseums hjemmeside:

<https://billet.vejenkunstmuseum.dk/arrangementer>

JENS NIELSEN & VEJEN

Af Teresa Nielsen, museumsdirektør

Med en kontinuitet på over 30 år som udefrakommende museumsleder har der i Vejen været et væld af herlige historier at trække op af hatten. Tænk, at tegneren bag de ikoniske Pippi Langstrømpe-tegninger skulle vise sig at være dansk – og tilmed fra Vejen?! Det blev afsløret for den undrende offentlighed på en stor udstilling i år 2000. Hendes 100-års udstilling vises i 2016, og Ingrid Vang Nyman-oplevelseslandskabet har siden været rammen om mange generationers lykkelige møde med det danske museumsvesen! Løbende perspektiveres aspekter af hendes virke – i 2022 med fokus på det grønlandske, som hun var fortrolig med gennem sin onkel, polarforskeren Peter Freuchen – og nu aktuelt hendes tusch tegnede værker i dialog med japansk popkultur i KAWAII-udstillingen.

En anden stor kanin fra hatten har været Søren Willadsens Møbelfabrik – et frem til 2024 uskrevet kapitel i dansk møbelhistorie med bl.a. de første Finn Juhl-møbler i produktion. Pudsigt sammentræf, at det i dag er i Vejen, at House of Finn Juhl nyproducerer de legendariske møbler!

▼ Gudmund Lervad sidder på havetrappen ved Breidablik, Vejen. Foto er måske fra omkring 1936, da han udstillede de to malerier på sin første separatudstilling, der blev vist på Den Frie. Det drømmende portræt til venstre af Jens Niensens datter bar i 1936 titlen "Havens Minde".

GUDMUND LERVAD

Endnu en af kaninerne – en mindre én af slagsen – har været fortællingen om Gudmund Lervad, snedkersønnen fra Askov. Hans far skabte den verdensberømte *Lervadvæv* i dialog med Væveskolen ved Askov Højskole, mens sønnen blev en ung rebel.

I 2004 viste Vejen Kunstmuseum en udstilling med fokus på Lervads eksperimenterende ungdomsværk. Ved debuten i 1934 var det PH, der bemærkede den unge jyde. Da Lervad i 1935 deltog på Kunstnernes Efterårsudstilling skrev Otto Gelsted i tidsskriftet *Samleren*: *Og hvorfor bruger en Kunstner som Gudmund Lervad Oliefarven? Et Billede som Midsommer er velkomponeret og friskt med de to Heste i den uregelmæssige gule Oval, men man synes næsten, at det havde været smukkere i Farveklip eller som Kludetæppe.*

Lervad bliver her en overgangsfigur til en anden mindre kanin, maleren Jens Nielsen, der nu trækkes op af hatten takket være en henvendelse fra Ida Winther.

JENS NIELSEN

Bindeledet mellem de to kunstnere er Jens Niensens datter, Inger Holme Nielsen (1913-1994), som giftede

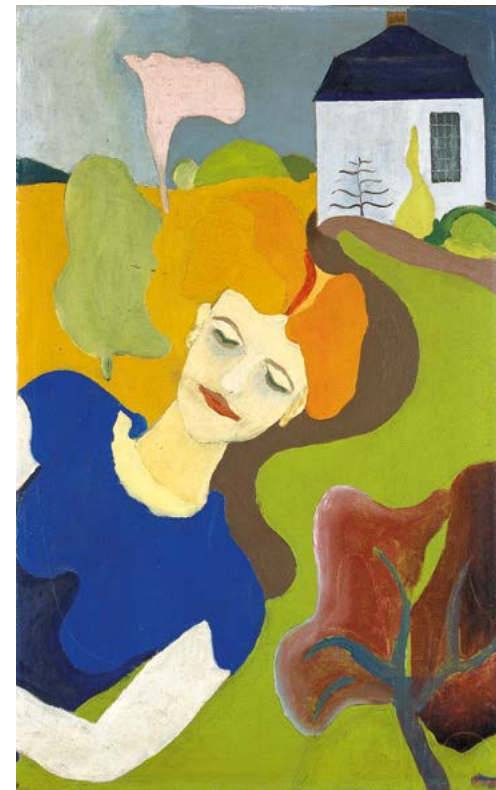
◀ "Den liberale Skole Breidablik" drev Jens Nielsen og hans hustru 1927-1932 i Vejen.

sig med Gudmund Lervad den 23.9.1936. Hun er den rødhårede kvinde, der er Gudmund Lervads drømmende forgrundsmotiv i maleriet *Havens Minde* her på siden. I baggrunden til højre ses gavlen af en hvid bygning, der var hjem for familien Nielsen og husede *Den liberale Skole Breidablik*, som der står over døren på den optagelse af Breidablik, der findes blandt billedhugger Niels Hansen Jacobsens gamle fotos. Takket være Birthe Winther Hansens erindringsglimt, der trykkes her i bladet, får vi et indtryk af en tid og en kreds. Andre elever har på besøg på museet fortalt om en skole, hvor man ligevel kunne gå på *windowshopping* og øve matematik ved at regne på ginernes prisskilte!

Jens Nielsen havde været friskolelærer og derigennem mødt sin hustru Anne, hvis forældre drev Palleshave Friskole på Fyn. Sammen drev de skolen på Breidablik i årene 1927-1932. At det blev netop i Vejen, at en i den grad fri skole blev en realitet, skyldes i særlig grad det levende miljø, der var omkring lærerstaben ved Askov Højskole og det stærke grundtvigianske miljø, der siden 1865 var vokset op omkring højskolen. Med rødder tilbage til Rødding Højskoles grundlæggelse i 1844 var egnen vugge for højskolernes verden.

Jens Nielsen er repræsenteret i samlingen på Vejen Kunstmuseum med to malerier, der i 1968 kom til samlingen som gave fra Ny Carlsbergfondet, et tredje fra privateje og et fjerde, hvis proveniens fortaber sig, da samlingen først blev registreret i 1960'erne. ■

▼ Askov-maleren Gudmund Lervad har malet dette drømmende portræt af sin hustru – friskolelærer og maler Jens Niensens datter Inger.

DEN FRIE SKOLE

Erindringer om maleren Jens Niensens frie Skole

Af Birthe Winther Hansen

Nedfældede erindringer skrevet den 24. februar 1939 på Askov Højskole som oplæg til en drøftelse om pædagogik på Holger Kjærs særhold.

Vi har nu i de sidste Dage beskæftiget os med Rousseaus Opdragelsestanker. Og det er disse Tanker, som ligger til Grund for den frie Skole. Grundtanken i den frie Skole er nemlig den: At Barnet i sig selv er fuldkomment – at det er uskyldigt og rent – At Barnet, som alt andet fra Naturens Haand, er fejlfrit – at Naturen kun har nedlagt gode Kræfter i det. Barnet vil derfor, hvis det får lov til at udvikle sig frit uden andre Menneskers Indgriben og Paavirkning, nå længst i Livet menneskeligt og kundskabsmæssigt set.

Grunden til at Kjær har bedt mig indlede i Emnet 'Den frie Skole' er den, at jeg selv har gaaet i én af de frie Skoler. Og det er da om den Skole, hvor jeg selv har gaaet, jeg nu skal prøve at fortælle lidt. Skolen blev oprettet i Vejen 1927 af Jens Nielsen, som tidligere har været Friskolelærer på Fyn.

Hvor og hvordan Jens Nielsen har mødt de frie Skoletanker, ved jeg ikke. Men han blev i hvert fald så optaget af dem, saa han ikke kunde tænke sig at fortsætte at undervise på sammen maade, som han hidtil havde gjort. Jens Niensens Grundsyn afviger noget fra det Rousseau har fremsat, idet han mener: At i Barnet er der både noget der er godt og noget der er ondt, men hvis Barnet faar lov til at udvikle sig frit og at der ikke bliver lagt Baand på det af nogen Art, saa vil det gode altid være det stærkeste og vil sejre over det onde. Det gode kan ikke fremtvinges lige så lidt som det onde kan ryddes

▲ Birthe Winther Hansen på sin 100-års fødselsdag.

► Deltagerne i elektrikerkursus 1918 foran J. Th. Arnfreds hus i Askov. Arnfred var kursusleder på forsøgsmøllen, højskolelærer og senere forstander. Midt i billedet Karen og Arnfred med de tre ældste drenge og husstandens tre unge piger. Til højre for Arnfred ses familien Knudsen fra forsøgsmøllen. Birthe sidder som 1-årig i sin mors favn.

Huset er tegnet af arkitekt Jep Fink og opført 1914 i stilen Bedre Byggeskik.

bort ved Tvang, men tvært imod vil ligge og ulme for saa senere at bryde frem med endnu voldsommere Kraft.

Jeg kunde lige have lyst til at citere et par af Jens Niensens Aforismer, som belyser hans Syn på Opdragelse: 'Barnet er som Puppen – Hylsteret skal sprænges indefra.' Dermed mener han, at det kan ikke nytte at man prøver på at give Barnet noget, før det er modent til at tage imod det og selv kommer og forlanger. Ja, han mener endda, at det saa vil virke som en Hindring, som han selv siger det i en anden Aforisme: 'Unødvendige Kundskaber er kun en Hindring for Livets Udvikling.' Men det var Skolen, jeg skulle fortælle lidt om.

Som det fremgaar af det, jeg lige har fortalt, kunde fri Skole her, ikke betyde det samme, som i almindelige Friskoler – bare frihed for Forældre og Lærere – men det betød, frem for alt, Frihed for Eleverne, ja, fuldstændig Frihed for Eleverne – Frihed til at arbejde!

Vi havde overhovedet ingen tvungne Timer, maatte selvfølgelig ogsaa selv om, om vi i det hele taget vilde møde i Skolen. – Men hvorfor skulde vi dog ikke komme i skole, hvis vi ikke ligefrem var forhindrede på en eller anden Maade, maaske skulde hjælpe hjemme.

De eneste planmæssige Timer vi havde var: Sløjd – Haandarbejde – Dansk – Tysk og Engelsk og saa havde vi en Time hver dag, hvor Læreren læste højt, han læste meget forskelligt f. Eks. Gode Romaner, Rejseskildringer, Bøger om berømte og betydelige Personer o. lign. Jeg tror nok, jeg tør sige, at de Timer for de fleste af os, var noget af det bedste vi vidste.

At Timerne var planmæssige, betød selvfølgelig ikke at de var tvungne, det stod enhver frit for, om man vilde følge dem eller ej. Og hvis vi selv havde lyst til at arbejde med nogle af de Fag udover disse Timer, maatte vi ogsaa det. Vi havde altsaa lov til, fuldstændig at gøre hvad vi vilde. Og der var Lejlighed til at arbejde med en Masse forskellige Ting foruden det boglige Arbejde.

▲ Børnene hjælper til med brændehugning. Til højre alle fire Knudsen-børn på ski, som deres far havde snedkereret. Birthe forrest, ca. 1927. I baggrunden barndomshjemmet 'Møllehytten' ved forsøgsmøllen i Askov.

Møllehytten er tegnet af arkitekt Ivar Bentsen, som ogsaa hører til Bedre Byggeskik-retningen. Han tegnede huset til sin bror, Gudmund Bentsen, den allerførste møllebestyrer, som boede der, indtil Knud T. Knudsen (Birthe Winther Hansens far) overtog boligen og posten som bestyrer i 1914. Ivar Bentsen var svigersøn af P. V. Jensen Klint, som i sin ungdom tegnede møllens fundament (nu Poul La Cour Museet) og senere i livet tegnede Grundtvigskirken.

► Knudsen-familien på Møllehyttens terrasse. Birthe foran til venstre på trappetrinet, ca. 1922.

Vi havde Kurvefletning og Bastarbejde, og saa modellerede vi, og det var alt muligt mellem Himmel og Jord, der blev formet i Ler, mere eller mindre vellykket – naturligvis – men morsomt, det var det! Naar vi saa havde lavet noget, som vi gerne vilde have brændt, saa sendte vi det ned til Hansen-Jacobsen. Det var altid saa spændende at faa Tingene fra Brænding – at se om de nu havde holdt til det, og hvordan Farverne var blevet. Saa arbejdede vi ogsaa i Linoleum – snittede Brikse og Linoleumstryk.

Som allerede nævnt, lavede vi Sløjd. Men det var ikke Sløjd efter noget bestemt Princip eller Metode, som vi har hørt lidt om her i Forbindelse med 'Arbejdsskolen'. Vi arbejdede overhovedet ikke efter bestemte Modeller, men tegnede som Regel selv det, vi lavede, og fik saa meget Hjælp, som vi selv ønskede, men heller ikke mere. Jeg kan lige fortælle, at jeg har en Kommode, som jeg har lavet i Skolen, da jeg var 12 Aar. Jeg indrømmer ærligt, at det langt fra er noget Svendestykke – men trods det, saa tror jeg aldrig jeg faar et Møbel – om det saa er nok saa fint og smukt – som jeg bliver saa glad for, som jeg er for min Kommode.

Det er nu slet ikke saa nemt at fortælle om, hvordan vi arbejdede og hvad vi bestilte i 'Den frie Skole', for det var omtrent forskelligt for hver Elev, nogle arbejdede hovedsagelig med eet og andre med noget helt andet. Det blev let saadan, hvis man var kommet i gang med noget, som rigtig interesserede én, saa kunde det ske, at man arbejdede med den ene Ting en hel dag eller to, ja maaske i mange Dage. Men det var selvfølgelig ogsaa forskelligt for de forskellige Elever. Hver har jo sin Arbejdsmaade og sit Tempo. Det kunde dog ogsaa somme tider gaa saadan, hvis der var én, der havde fundet paa at lave noget nyt, eller begyndte paa at lave et eller andet, saa var der tit flere som skulde prøve. Der var f. Eks. En Overgang en hel Mani med at lave Bakker – da lavede vi næsten alle sammen Bakker til Sløjd, – de var selvfølgelig ikke

"... det var alt muligt mellem Himmel og Jord, der blev formet i Ler, mere eller mindre vellykket – naturligvis – men morsomt, det var det! Naar vi saa havde lavet noget, som vi gerne vilde have brændt, saa sendte vi det ned til Hansen-Jacobsen. Det var altid saa spændende at faa Tingene fra Brænding – at se om de nu havde holdt til det, og hvordan Farverne var blevet."

◄ Knudsen-familien på Møllehyttens terrasse, nu ogsaa med svigerbørn og børnebørn. Birthe midt på billedet i hvid bluse, ca. 1955.

ens, og naar de skulde være særligt fine, dekorerede man dem. Den slags epidemiske Tilfælde kunde forekomme paa næsten alle Omraader.

Saa havde vi et Blad, som vi kaldte 'Friheden'. Dertil valgte vi saa selv en redaktion, som skiftede efter en bestemt Tids Forløb. Baade Lærere og Elever ydede deres Bidrag af Stof til Bladet.

En Gang om Aaret spillede vi gerne Komedie. Eet Aar havde vi et særligt fint Program, idet vi spillede baade 'Jeppe paa Bjerget' og 'Den politiske Kandestøber' – men da havde vi sandelig ogsaa travlt, – vi stillede Scene an, ordnede Dragter og malede Kulisser efter en større Maalestok. Den sidste Ugestid inden 'Premieren', bestilte vi snart ikke andet end at forberede til den, baade paa den ene og den anden Maade. Jeg skal love for, vi gik op i Rollerne med Liv og Sjæl. Det at spille saadan nogle Komedier, er jo noget man lærer ikke saa lidt ved.

Saa vil jeg til Slut forsøge at give en Kritik af de frie Skoletanker og af den frie Skole, hvor jeg selv har gaaet de fire sidste Aar af min skoletid. Den store Fejl ved de frie Skoletanker er, efter min Mening den, at de er bygget paa uholdbar Grund, at Grundtanken er forkert. Det at de gaar ud fra at Barnet er fuldkomment fra Naturens Haand, – for det er det ikke. Der er i ethvert Menneske – selv hos et nyfødt Barn – baade gode og daarlige Kræfter. Jeg mener, at Opdragelsens store Opgave er den at fremelske de gode og nedbryde de daarlige Kræfter. Det skal ske paa en saa fri og naturlig Maade som det er muligt, og forskelligt for de forskellige Børn.

Hvad 'Den frie skole' i Vejen angaar, saa er det vanskeligt at give den en berettiget Kritik og vanskeligt at dømme noget ud fra den, fordi den havde saa kort en Levetid, den gik ind efter at have bestaaet i kun en 5-6 Aar. Og alle

os, som har gaaet der, har jo, enten før eller efter gaaet i en anden Skole. Og saa var der noget, som virkede lidt uheldigt og det var det, at Jens Nielsen og Fru Nielsen ikke havde helt det samme Syn paa Opdragelse, og da Fru Nielsen medvirkede som Lærerinde ved Skolen, maatte det jo spille en vis Rolle.

Der var meget, som baade var rigtigt og godt ved 'Den frie Skole'. Har den gjort andet godt, saa har den dog bevirket, at Folkeskolen har faaet Øjnene op for noget, som den hidtil har været omtrent blind for, nemlig: At Barnet ikke er et Væsen, som det gælder om at proppe og fylde med saa mange Kundskaber som muligt – men at det er et lille Menneskebarn, som har noget i sig selv, som det maa have Udløsning for og have Lov til at give udtryk. Men 'Den frie Skole' var efter min Mening for fri. Barnet fødes dog ind i en Verden, hvor det skal leve i Samfund med andre Mennesker, som det maa lære at bøje sig for og indordne sig under, baade for dets egen og andres skyld. Det kan derfor ikke nytte, at det bliver opdraget til 'Enkelt-Individ', noget som ogsaa er fuldkommen umuligt. Barnet kan jo ikke undgaa at blive paavirket blot ved, at det eksisterer. Man skal heller ikke undgaa at paavirke Barnet, men det skal gøres med Forstaaelse.

Den voksne skal tage Barnet ved Haanden og lede det – legemligt som sjæleligt – indtil det kan gaa. Det kan ikke nytte at man spørger Barnet, om det har lyst til at lære f. Eks. at læse eller regne, for Barnet forstaaer ikke, hvorfor det skal lære det. Der maa den voksne ogsaa tage Barnet ved Haanden og føre det og sige 'Skal', for hvis Barnet ikke møder et 'Skal' netop som Barn, saa vil det blive dobbelt svært, naar det møder det som Voksen, for det maa jo møde det engang. Men det, som Barnet skal i Skolen, det maa heller ikke være saa meget, saa det helt lægger Beslag paa Barnet og dets Kræfter. Det skulle ikke være nødvendigt.

Jeg tror, at det ideelle vilde være, om Skoledagen blev delt saadan, at de første Timer er tvungne. I disse Timer skal der saa undervises i Dansk – Regning – Historie og Geografi (dog ikke Historie og Geografi i de første klasser). Og saa skal der være lige saa mange Timer, som er fuldstændig frie, altsaa som vi havde det i 'Den frie Skole', saa Børnene i disse timer kan arbejde med det, de har lyst til, bogligt saavel som manuelt Arbejde. Musik og Sang som frivilligt Fag i alle Klasser!

I de ældste Klasser kan man maaske tage nogle flere Fag med, f. Eks. Naturfag og Sprog, som saa skal ligge i den sidste Halvdel af Skoledagen – altsaa være planmæssige men ikke tvungne. Naar børnene er en 11-12 Aar maa de være store nok til selv – maaske i Samraad med Forældre eller Lærere – at kunde afgøre og bestemme sig til, om de skal følge disse Timer eller ej.

Men det, som det til syvende og sidst kommer an paa, det er Opdragerne – Forældrene og Lærerne. Der burde ikke gaa en eneste Lærer eller Lærerinde ud til sin Gerning, uden at de følte det som et Kald, og følte det store Ansvar det er, at lede og opdrage den nye Slægt. ■

◀ Et ungdomsbillede af Birthe en sommerdag i Nordsjælland, 1933.

▼ Øverst ses Birthe med skoletaske foran møllen, ca. 1927. Forneden familien Knudsen med Birthe nederst til højre, ca. 1922.

ET LEVNEDSLØB Birthe Winther Hansen fra Askov

Af Ida Winther

Birthe Winther Hansen, født Knudsen 28.10.1917 - 25.02.2018, blev født på La Cours forsøgsmølle i Askov. Hun var møllebestyrer Knud T. Knudsens og Anna W. Knudsens andet af fire børn. Hun landede midt i et levende højskolemiljø, hvor man også for sine børn ønskede frihed i skolen. Hun kom derfor til at gå i kunstmaler Jens Niensens lilleskole på Brejtdablik ved Vejen – uden læseplan og fast ugeskema, inspireret af A. S. Neills Summerhill-pædagogik om barnets fri udvikling. Som helt ung lærte hun at væve. Først gik hun til hånd hos Paula Trock på Spindegården, og da hun som 15-årig havde tjent nok som 'forskningsassistent' på Forsøgsstationen, købte hun sin egen væv og blev oplært hos højskolelærer Kamma Laursen i Askovhus. Siden supplerede hun væveuddannelsen med et ophold på Tärna Højskole i Sverige. På sin store Lervad-væv skabte hun over årene mange meter smukt møbelstof og stof til beklædning, duge, gardiner, løbere, viskestykker og anden brugskunst.

Hun blev uddannet sygeplejerske på Gentofte Amtssygehus og mødte under besættelsen sin kommende mand og livsledsager, Paul Hansen. De stiftede familie, og op igennem 50'erne, hvor han var præst i Klinte-Grindløse

► Birthe som ca. 92-årig sammen med sin storebror Niels og lillesøster Bodil.

og siden i Ryslinge Frimenighed på Fyn, tog hun aktivt del i menighedernes liv, sådan som man forventede det af en præstekone. I 1959 blev Paul Hansen ansat i Det Lutherske Verdensforbund i Geneve, og familien flyttede med. I årene omkring Den Kolde Krig fulgte Birthe Winther Hansen sin mand på mange tjenesterejser til isolerede Lutherske menigheder i Østeuropa og Sovjet, så fjernt som til Kirgisistan og Kasakhstan.

Efter godt 20 år i Geneve flyttede ægteparret tilbage til Fyn som pensionister og bosatte sig i Rantzausminde ved Svendborg. Særligt børnebørnene fik stor glæde af nærheden og de mange fælles oplevelser: de kom på ferie i sommerhuset på Langeland, var med til slægtsforskning og klassiske koncerter, på skiferier og kulturrejser rundt i Europa. Da hun i 1992 blev enke, fortsatte hun sit aktive liv. Hun meldte sig ind i SF, det parti hun havde stemt på siden det blev stiftet. Og hun var nu igen del af Ryslinge Frimenighed, den menighed hun havde følt sig så nært forbundet med siden årene dér.

Sine sidste to år tilbragte hun på plejehjem i Næstved for at være tættere på familien. Hun nåede dér at blive fejret af hele sin store familie, da hun den 28. oktober 2017 fejrede sin 100-års fødselsdag.

Gennem hele livet følte hun nær tilknytning til Askov og sin opvækst dér. Hendes børn lærte også området at kende med hyppige besøg hos morforældrene på Forsøgsmøllen, på højskolen og på Vejen Kunstmuseum, hvor især Trolde havde stor tiltrækningskraft som anledning til gys og gru. Som 90-årig besøgte Birthe Winther Hansen atter en gang den gamle forsøgsmølle, nu Poul la Cour Museet. På sin sidste tur til barndomsejeren besøgte hun museet på Sønderkov og væveren Annette Bendixen på Spindegården i Askov, hvor hun godt 80 år tidligere havde fået inspiration til sin egen vævning. ■

Craft Fair Vejen

For anden gang afholdes Craft Fair Vejen rundt om Troldepringvandet. I store telte præsenterer 50 danske kunsthåndværkere noget af det ypperste i dansk formgivning og materialebearbejdning.

Gæsternes garanti for kvaliteten er, at alle udstillere – der den weekend kommer rejssende til fra alle dele af landet – er medlem af landsforeningen Danske Kunsthåndværkere & Designere.

De 50 udstillere præsenteres dag for dag i ugerne og månederne op til CRAFT FAIR Vejen-weekenden på museets sociale medier og markedets egen profil – @craftfair-vejen. Markedet var fuldttegnet inden for de første timer efter tilmeldingsfristen!

Mad, drikke & is

Udvalgte lokale udbydere sørger for lækkerier – gad vide, om der konstant er kø til isbilen fra Søsterls?! Frk. Kaff bringer sin vogn fra Jels, Thorkilds Vinhandel har bod med sandwich og vin. Dertil sætter Preben Madsen fra Herregårdskælderen de gode retter over disken, og den lokale paellamester stiller op med en meget stor pande!

CRAFT FAIR-prisen & Publikumsprisen

Ved åbningen søndag kl. 10 taler Charlotte Jul. Hun er i juryen med Turi Heiselberg, når den første pris uddeles lørdag eftermiddag. Den anden gives om søndagen. Kom og vær med til at stemme på, hvem der skal have den!

Sæt **X** i kalenderen

weekenden
16.-17. maj
dagligt 10-16

GRATIS ADGANG
marked & museum

EFTERLYSNING TIL BJØRN NØRGAARD-SKULPTUR

Tilbage i 2019 søgte og fik Vejen Kunstmuseum af Statens Kunstfond tildelt Bjørn Nørgaards skulptur *En kantet krukke uden kanter – en i sandhed besynderlig kantet krukke*. Han udførte den på det keramiske værksted i Tommerup i 2004, og 20 år senere fik den blivende hjem på Museumspladsen i Vejen.

Indvielsen af skulpturens nye sted blev en del af fejringen af museets 100-års fødselsdag. Museumspladsen var tætpakket, da Bjørn Nørgaard fortalte om sin skulptur – og siden er talrige gæster passeret for at se på den knap 4 meter høje og 4,5 tons tunge keramiske skulptur. Takket være god hjælp fra Vejen Håndværkerforening og en kreds af lokale håndværkere har skulpturen fået sit glashus, der fremover kan sikre den mod vejr og vind.

DET SARTE NIPS

I mange år stod skulpturen udendørs uden nogen form for afdækning. Is, kulde og måske lidt hærværk har været hårde ved kunstværket. Det består af tre buede sider forbundet af tre slanke figurer – han, hun og intetkøn. Den del er udført solidt i stentøj og hårdt brændt. Men på de tre sider løber en opadgående spiralhylde, og på dén havde Bjørn Nørgaard inden brændingen sat et væld af keramisk nips, som han havde fundet – *objets trouvés* kaldes de i kunsthistorien – eller *ready mades*.

Allerede under brændingen var der en del af nipset på hyliden, der segnede under varmen – såsom de to små souvenirfigurer fra Holland! Siden har forsten sat sit præg, og der er nu ganske mange ledige pladser på hylderne.

Da den store skulptur blev overdraget til museet, fulgte samtidig den forpligtigelse, som alle landets statsanerkendte museer har til at bevare samlingens værker for eftertiden. Da kunstneren endnu er i live, har det været muligt at lave en særlig aftale for komplettering af kunstværket. Bjørn Nørgaard har lovet at komme til Vejen for at være med til at reparere skulpturen med "nyt" nips på hylderne. Vi satser på en dato i løbet af sensommeren 2026 nu, da skulpturen har fået sit færdige glashus.

EFTERLYSNING TIL ALLE

Her kommer læsere af K.O.T. og alle nysgerrige sjæle ind i billedet: Efter aftale med Bjørn Nørgaard efterlyser vi fortsat keramisk nips, der fremover kan få plads på hylderne. Har du et stykke keramik, som du har været glad for, og nu gerne vil dele med andre? Det vigtige er, at hvert bidrag har sin fortælling, der siden bliver en del af skulpturens historie. Keramikken kan afleveres hos museets personale, eller pr. mail/telefon aftales på anden vis. Opfordringen har en del mennesker allerede taget imod, og der er nu 8-10 bidrag, der venter på opsætning. Her følger nogle af deres historier:

Den lille kalv er indleveret af Lise Lauritsen, der skriver: *Denne lille kalv i keramik, som er lavet af Sven Lindhardt i 1935, havde en fremtrædende plads i mit barndomshjem, som ellers ikke var præget af stor kunst. Min mor var meget glad for figuren, hvilket reparationerne, som min far stod for, også er et vidnesbyrd om. Jeg husker ikke, hvordan ulykken skete, men figuren blev trods alt ikke kasseret.*

Den mørkeblå fugl er indleveret af Kirsten Marie Nielsen, der skriver: *Et stykke fløjtefugl, som kan pynte på krukken, og som har inspireret som den særlige fugleart, den har repræsenteret. Jeg så den og måtte eje den – nu må den gerne komme videre.*

Birthe Hansen skriver: *Gåsepigen af GDR-porcelæn stammer fra min mands ungkarleliv. Vi blev gift i 1966, og gåsepigen var pynt til vort fælles hjem. Jeg er imidlertid en lille snob, som ikke gav den en hædersplads. Jeg ønskede kun dansk porcelæn. Nu er min mand død og vores senere tilkomne KGL-porcelænsfigurer er gemt væk til arvingerne. Gåsepigen minder mig om Brødrene Grimms eventyr om prinsessen, som i første omgang blev snydt for at blive gift med prinsen og måtte arbejde som gåsepige, indtil sandheden kom frem.*

Tallerkenen med et par hakkebøffer og en portion pasta stod en dag på museet med en hilsen fra Flemming Gedsted Rasmussen. Den er modelleret af Sibyl Rebnes Krentz tilbage i 1970-80'erne. Hun var en tid bl.a. tilknyttet museet i Vorbasse og bosat i Billund, hvor hendes mand var en af de legendariske folk bag miniby og fantastiske LEGO-sæt. Flemming Gedsted Rasmussen havde set slægtskabet med Claydies' skueretter, hvoraf 25 enkeltdele, et stjernesud og 5 sild endnu kan ses i Keramiksamlingen. Da han hørte om projektet med keramiske bidrag til den store skulptur, var han straks med på, at tallerkenen fremover får sin plads på en af hylderne. ■

EFTERLYSNING

Ligger du inde med keramisk nips, som du gerne vil bidrage med til spiralhyldeerne på Bjørn Nørgaards skulptur? Kontakt da Vejen Kunstmuseum, så aflevering kan aftales.

▼ På en hylde på den store skulptur er det uvist, hvad der tilbage i 2004 smeltede sammen til en tåget klat ved siden af englen.

► 7 elever i Skibelundteltet med egne troldmandshatte. Skibelundteltet er udformet med afsæt i den ottekantede Skibelunds sal på Vejen Kunstmuseum. Nederst ses Sophus Ejlers Jepsens visualisering af teltet.

DET LEVENDE SLOT

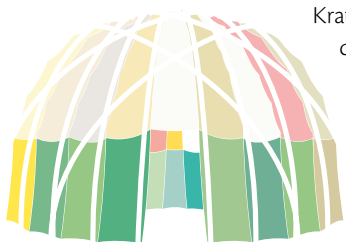
Formidling i Skibelundteltet og på museet

Af Dorte Lehmkuhl

Det levende slot genfortalt, tegnet og malet af Sophus Ejler Jepsen, Dorte Lehmkuhl og 220 skoleelever i Vejen kommune.

I efteråret 2025 var Vejen Kunstmuseums formidlingstelt "Skibelundteltet" opstillet i Glejbjerg, på en dejlig ganske ny plads for enden af Stadionvej, hvor der både er mulighed for leg, for at lave bål og at finde ly på regnvejrsdage. Hver dag i perioden august til oktober fik vi besøg af en klasse fra Glejbjerg Skole, i alt to besøg pr. klasse. I sidste ende besøgte 2 klasser fra Højmarksskolen teltet, ligesom der sideløbende kom forskellige lokale forbi, der lige skulle se, hvad der skete i det forunderlige telt. Helt skønt var det at få besøg af en flok dejlige børnehavebørn og af Eva, med sin plejer, fra plejehjemmet.

I teltet fortalte Sophus hver dag en bid af eventyret Det levende slot. Med os havde vi billedmateriale af værker fra Vejen Kunstmuseum, som blev koblet til centrale steder og begivenheder i fortællingen. Det var for eksempel ikke vanskeligt at forestille sig Skibelunds salen, der i sin tid vandrede fra Skibelund Krat til den nuværende placering på Vejen Kunstmuseum, forvandle sig til det levende slot i eventyret. Hvordan mon det gik for sig dengang i 1938? I eventyret er det Ilddæmonen, der er slottets motor. Så ild, der bliver til kul, blev et af de gennemgående materialer i de aktiviteter, vi præsenterede eleverne for. Der blev gået til den med stor entusiasme, når der skulle hugges brænde til bålet, klippes pinde, som skulle forvandles til kulstykker, og ikke mindst, når der skulle tegnes med de forkulde træstykker, når de næste dag blev taget ud af dåserne i bålet.

Fortællingen begynder med en begravelse. Så selvfølgelig besøgte vi i den forbindelse den lokale kirkegård, hvor eleverne overhovedet ikke havde vanskeligt ved at sætte ord på sorg og savn, mens de tegnede og malede kirken og kirkegårdens gravsten med akvarelmaling. Lidt senere i fortællingen får vi at vide, at Sophie, en af hovedpersonerne i Det levende slot, skal arve og arbejde i Hattebutikken. Derfor skulle der naturligvis også foldes kartonhatter med de lidt større elever. Evnen til at forestille sig, at man ER troldmanden, forstærkes selvfølgelig, når man er bærer af Troldmandens hat.

På anden-dagene for besøget blev nogle af elevernes arbejder klippet ud, limet på pinde og omdannet til kulisser i teaterkasser. F.eks. kulisser til Blomsterbutikken, Kongebyen, Havnebyen, Troldmandens værksted osv. En nem og håndgribelig måde at arbejde med lag, dybde og overlappning.

Således arbejdede vi os igennem fortællingen om det levende slot i en vekselvirkning mellem fortælling, praktiske aktiviteter, små oplæg omkring brugen af materialerne, en kobling mellem fortællingen, Glejbjerg-lokaliteter og Vejen Kunstmuseums værker. En skøn og eventyrlig forening af leg og læring, bevægelse og fordybelse, fantasi og virkelighed.

Og læringen gik skam begge veje. Hvor har vi to formidlere lært meget omkring Glejbjerg, Glejbjergs historie, stolte og gæstfrie indbyggere, smukke bygninger og ikke mindst om børnetegning, som er blevet en helt særlig disciplin for os. Den der umiddelbare måde, børn bare tegner på, uden at tænke alt for meget over det. De fleste er endnu ikke spoleret af "jamen, jeg kan jo ikke tegne", som desværre ofte kommer snigende med alderen.

Afslutningsvis blev der på Glejbjerg Skole afholdt en rigtig fin fernisering med taler, udstilling af elevernes tegninger og malerier, bogoverrækkelser og skålen i saftevand.

I oktober fortsatte formidlingen af Det levende slot for kommunens 1. klasser i det årligt tilbagevendende "ABC på Museet". I år havde vi besøg af fem 1. klasser fra Jels Skole, Skodborg Skole og Rødding Skole.

Modsat formidlingen i Skibelundteltet foregår 1. klassernes to besøg på hhv. Billedskolen og på Vejen Kunstmuseum. Mange af erfaringerne fra Glejbjerg blev finjusteret og tilpasset 1. klasserne. I "ABC på Museet" ser vi de rigtige kunstværker, tegner de rigtige kunstværker, mens vi bevæger os rundt i museets samlinger. På Billedskolen farvelægges nogle af elevernes tegninger med akvarel, mens andre bliver stående med deres fine detaljerede blyantsstreg.

Afslutningsvis klippes nogle af elevernes værker ud og limes på pinde, mens andre foldes, så de kan stå. De fine teaterkassekulisser kunne, efter ferniseringen på "ABC på Museet" i Skibelunds salen den 15. november, ses rundt på museet sammen med elevernes tegninger og akvarelmalerier. ■

▲ I forlængelse af fortællingen tegner og maler eleverne både gravsten og Åstrup Kirke i Glejbjerg.

INDHOLD

- Nyt fra museet, side 3
Årsberetning 2025 MKVO, side 4-6
Besøg hos OneCollection/House of Finn Juhl, side 7
Udstilling med værker af tekstilkunstner Anne Brodersen, side 8
Foredrag ved litteraturprofessor Anne-Marie Mai, side 9
Jens Nielsen & Vejen, side 10-11
Erindringer om maleren Jens Niensens frie Skole, side 12-16
Et levnedsløb, side 17-18
Craft Fair Vejen 2026, side 19
Efterlysning til Bjørn Nørgaards skulptur, side 20-21
Det levende Slot – formidling i Skibelundetet og på museet, side 22-23

FORSIDEN

Tidlig Palshus-keramik udført med trykte dekorationer i samarbejde mellem Per Linnemann-Schmidt og Jens H. Quistgaard sidst i 1940'erne. Hæftet viser PL-S' skitser til oversigt over modeller og deres numre.

REDAKTØRER

Peter Simoni
Kirsebærvej 83
6600 Vejen
tlf. 52173217

Marie Strøm & Teresa Nielsen
Vejen Kunstmuseum
museum@vejen.dk
www.vejenkunstmuseum.dk

K.O.T. – Kunst omkring Trolden udgives i samarbejde mellem Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn og Vejen Kunstmuseum.

Indmeldelse af nye medlemmer til Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn kan ske via Vejen Kunstmuseums billetportal: <https://billet.vejenkunstmuseum.dk/aarskort> eller ved henvendelse i Museumsbutikken. Kontingent for par: 400 kr. Enkelt: 200 kr.

Forperson for MKVO: Inge Lise Møller Jensen
Mannehøj 219, 6600 Vejen, tlf. 26373223, ingelise_jensen@hotmail.com

Indbetaling af medlemskontingent sker via museets billetportal / i Museumsbutikken

LAYOUT SKABELON www.helle-jensen.dk

Østergade 4
6600 Vejen
79966940
museum@vejen.dk

Vejen Kunstmuseum
Åbningstider:
Tirs-fre: 10-16
Lør, søn og helligdage: 11-17

**VEJEN
KUNST
MUSEUM**